

UiA Naturmuseum og
Botanisk hage

ÅRSMELDING 2025

Innhold

Forord	5	Omvisninger	15	Utdanning	26
Høydepunkter	6	Ferier og helger	15	Undervisning	27
Verdien av et liv	6	Forskningstorget	16	Vrimlehallen	28
Nymfesjøen	7	Sørlandske lærerstevne	16	BIOMANG	28
Hvaldimir	7	Fjellhagens dag	16	Botanisk hage	29
Naturmuseum og botanisk hage i tall	8	Forskerkonferanse	16	Den levende samlingen	30
Om Naturmuseum og botanisk hage	9	Halloween	17	Nymfesjøen	30
Organisering i institusjonen	9	Natursti	17	Digitalisering	31
Budsjett og finansiering	9	Jul på Naturmuseet	17	Utfordringer og løsninger	32
Museumsrådet	9	Digitalt tilbud	18	Glasshuset	32
Intern organisering og drift	10	Naturbloggen	18	Planteskolen	32
Handlingsplan 2025–2030	10	Virtuell tilgang til våre botaniske samlinger	18	Overflatevann	32
Overordnet veikart 2025-2030	11	Museumsbutikken og Café Ginkgo	19	Nabovarsel	32
Publikumstilbud	12	Café Ginkgo i utvikling	19	Utdanning	33
Utstillinger	12	Utstillingshjørnet til Café Ginkgo	19	Lærlinger	33
Fra istid til nåtid	12	Skoler og barnehager	20	Sesonghjelpere og praktikanter	33
Hvaldimir	13	Barnehagebesøk	20	Markedsføring og kommunikasjon	34
Verdien av et liv	13	Grunnskole	21	Markedsføring	34
Bergartutstilling	13	Videregående skole	21	Nettside	34
Kaktushuset	13	Vitenskapelige samlinger	22	Sosiale medier	34
Ballastutstilling	14	Botanikk	22	NBH som formidlingsarena og kunnskapsressurs	34
Kulturplantenes ville slektninger	14	Geologi	23	Helse, miljø, sikkerhet og beredskap	35
Juletreutstilling	14	Zoologi	23	Eiendom, infrastruktur og ressurser	36
Arrangementer og aktiviteter	15	Magasinforhold	24	Kurs, seminarer og konferanser	37
Sommerprogram	15	Tilgjengelighet	24		
Miljøuka	15	Forskning, utdanning og undervisning	25		
		Pågående forskningsprosjekter	26		

Forord

De siste fem årene ved NBH har vært preget av store omstillinger og høy aktivitet. Etter Covid-19 og den påfølgende stengingen av hovedbygningen fra oktober 2021 til januar 2023, gikk vi inn i 2025 med håp om ro - men året ble i stedet et år med viktige strategiske og praktiske fremskritt.

Våren 2025 lanserte vi en ny femårsstrategi og handlingsplan som presiserer våre eksisterende prioriteringer, styrker tverrfagligsamarbeid og innfører et nytt fokus på effektiv organisering samt bruk og utvikling av fasiliteter. Det viktigste gjennombruddet i år er fremdriften mot et nytt magasinbygg: etter langvarige samtaler igangsatte NBH dialog med UiAs Eiendomsavdeling, Statsbygg og Riksantikvaren høsten 2024, og i desember 2025 ga UiA og Statsbygg klarsignal til å starte en mulighetsstudie. En endelig beslutning forventes i 2026. Dette prosjektet er avgjørende fordi dagens magasin er kondemnert, og våre vitenskapelige samlinger trenger sikre, moderne lagringsforhold.

Utstillings- og forskningsarbeidet har også vært intensivt. Hvaldimir, den hvite hvalen, ble preparert ved NBH i vinteren 2024 – våren 2025, og arbeidet med en vandreutstilling planlagt åpnet våren 2026 pågår. I tillegg åpnet vi i 2025 utstillingen «Verdien av et liv», som inviterer publikum til refleksjon over hvordan vi vurderer naturens og arters verdi. Publikumbilbudene ble styrket gjennom profilendring av museumsbutikken og Café Ginkgo, som nå også viser miniatutstillingen «Critically Extant» – et AI-drevet kunstprosjekt som belyser hvor lite vi fortsatt vet om verdens biologisk mangfold.

Siden UiA overtok NBH i 2017, har vi målrettet styrket vår posisjon blant landets universitetsmuseer, til tross for at vi ikke er et tradisjonelt universitetsmuseum. Dette langsiktige arbeidet ga resultater i 2025, da NBH ble invitert inn i det nasjonale samarbeidsprosjektet UniMus:Natur. Prosjektet, som drives av museene ved BOTT-universitetene, skal samordne bruken og videreutviklingen av Specify-plattformen og etablere en felles database for vitenskapelige samlinger i Norge, samtidig som det fungerer som en nasjonal arena for samarbeid og kompetansedeling innen samlingsforvaltning.

Botanisk hage krevde omfattende restaurering etter store flommer i høsten 2024; tiltak i 2025 inkluderte fjerning av store jordmengder og forbedret drenering. Dammen i hagen ble ombygget med støtte fra Stiftelsen Gimle Gård til en bærekraftig løsning med to økologiske soner og et tema inspirert av eventyr og folketro: Nymfesjøen.

Det er nærmest umulig å beskrive alt som skjer daglig ved NBH i denne rapporten. Intensjonen vår er todelt: å gi et innblikk i arbeidet i 2025, og samtidig fungere som intern statusoppdatering og påminnelse om hva vi har oppnådd. Vi håper dette gir økt forståelse for hvor viktig og relevant museets rolle er regionalt og nasjonalt. Ingen av disse milepælene hadde vært mulig uten kompetente ansatte, villige samarbeidspartnere og engasjerte besøkende. En stor takk rettes til dere alle.

Raúl Ramírez
Museumsdirektør, PhD,
Naturmuseum og botanisk hage
Universitetet i Agder

Høydepunkter

Verdien av et liv

I 2025 åpnet museet en ny, egenprodusert utstilling med tittelen «Verdien av et liv». Som et nytt spennende element inkluderte utstillingen for første gang levende dyr lånt fra Dyreparken; axolotlene kalt Pixel og Glitch. Disse ble godt mottatt av publikum og engasjerte både barn og voksne.

Utstillingen vektla sanselig og interaktiv formidling, og inneholdt flere taktile aktiviteter og spillelementer, blant annet et gjett-hvem-spill, stabletårn, origamibretting, filmvisning, lyddusj og andre taktile installasjoner. Disse elementene ble benyttet for å fremme deltakelse, refleksjon rundt verdien av ulike arter, og for å nå et bredt publikum.

Hvaldimir

Hvaldimir døde i august 2024, og museet vant søknadsprosessen om å ta imot kadaveret. Etter obduksjon ble skrotten overført til NBH høsten 2024, og vinteren 2024–2025 startet prepareringsarbeidet. Hele 2025 arbeidet vi med utstillingsproduksjon og tilknyttede forskningsprosjekter. Utstillingen «Hvaldimirs reise», utviklet internt fra idé til ferdig konsept, åpner i 2026. Den forteller historien om den kontaktsøkende hvithvalen som ble av nasjonal og internasjonal interesse, presenterer biologiske funn fra obduksjonen og formidler pågående spørsmål og forskning knyttet til hans liv og død.

Nymfesjøen

Et stort prosjekt i botanisk hage 2025 var totalrenovering av dammen i det historiske anlegget. Dammen ble renoverert som et sikkerhetstiltak med estetiske goder; ny bunnkonstruksjon og lavere vanndybde har forbedret både funksjon og trygghet. Den nye dammen fikk navnet Nymfesjøen. Her vil vi vise planter fra Norge og andre land knyttet til eventyr, sagn og folketro. Målet med samlingen er å formidle immateriell kulturarv knyttet til plantebruk og -tro, og dermed skape en inkluderende møteplass på tvers av kulturer og aldergrupper. Området skal videreutvikles som en læringsarena hvor det inviteres til opplevelser og utforskning. I tillegg til å styrke formidlingstilbudet til NBH, legger også nymfesjøen til rette for biologisk mangfold på campus.

Naturmuseum og botanisk hage i tall

24 733

Antall besøkende på utstillinger og i kafeen.

104 563

Antall besøkende inkludert botanisk hage.

1 275

Antall skoleelever og barnehagebarn på formidlingsopplegg.

2 692

Totalt antall deltakere på aktiviteter og undervisningsopplegg.

108 019 / 649*

Totalt antall registrerte objekter og *tilvekst i de "døde samlingene".

1 245 / 195*

Totalt antall registrerte aksesjoner og *tilvekst i den levende samlingen.

12

Publikasjoner.

7

Publiseringspoeng.

12,5

Faste stillinger.

3

Vitenskapelige ansatte.

Om Naturmuseum og botanisk hage

Naturmuseum og botanisk hage, Universitetet i Agder (NBH), er en vitenskapelig institusjon og et museum i henhold til ICOMs definisjoner og retningslinjer. Vår visjon er å vekke nysgjerrighet og være en kilde til kunnskap om naturen. NBHs rolle er å bevare, studere og formidle livets mangfold og jordens historie for å støtte forskning, utdanning og offentlig beslutningsgrunnlag. NBH sikrer vitenskapelige samlinger og data som er grunnleggende for forskning på biologisk mangfold, bevaring og klimaendringer, og gjør denne kunnskapen tilgjengelig gjennom utstillinger, formidling og samfunnskontakt. Vi bygger samarbeid med akademia, beslutningstakere og lokalsamfunn for å fremme naturvern, livslang læring og ansvarlig forvaltning av naturressurser.

Organisering i institusjonen

NBH er organisatorisk plassert som en enhet ved Fakultetet for teknologi og realfag, Institutt for naturvitenskapelige fag. NBH fungerer fortsatt som en selvstendig enhet med eget budsjett og ledes av museumsdirektøren, som rapporterer til instituttleder ved Nat.Vit.

Budsjett og finansiering

NBH finansieres hovedsakelig av Agder fylkeskommune, Kristiansand kommune og Universitetet i Agder. I tillegg kommer prosjektmidler fra regionale samarbeidspartnere og inntekter fra museumsbutikk og kafé. Disse midlene reinvesteres i infrastruktur og forbedret besøksopplevelse i museet og den botaniske hagen.

Museumsrådet

I 2019 etablerte NBH et rådgivende museumsråd (styrevedtak 59/19). Rådet bistår museumsdirektøren i utviklingen av museet innenfor regelverk og overordnede beslutninger, og bidrar til å styrke faglige nettverk regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Rådet består av representanter fra tre fakulteter ved UiA (Kunsthøgskolen, Lærerutdanningen og TekReal), to eksterne representanter fra naturhistoriske museer i Norge (Oslo og Bergen), én representant fra Agder fylkeskommune, én fra Kristiansand kommune og to studentrepresentanter fra UiA. Prorektor ved UiA, Hans Kjetil Lysegård, leder museumsrådet. Museumsdirektøren fungerer som sekretær.

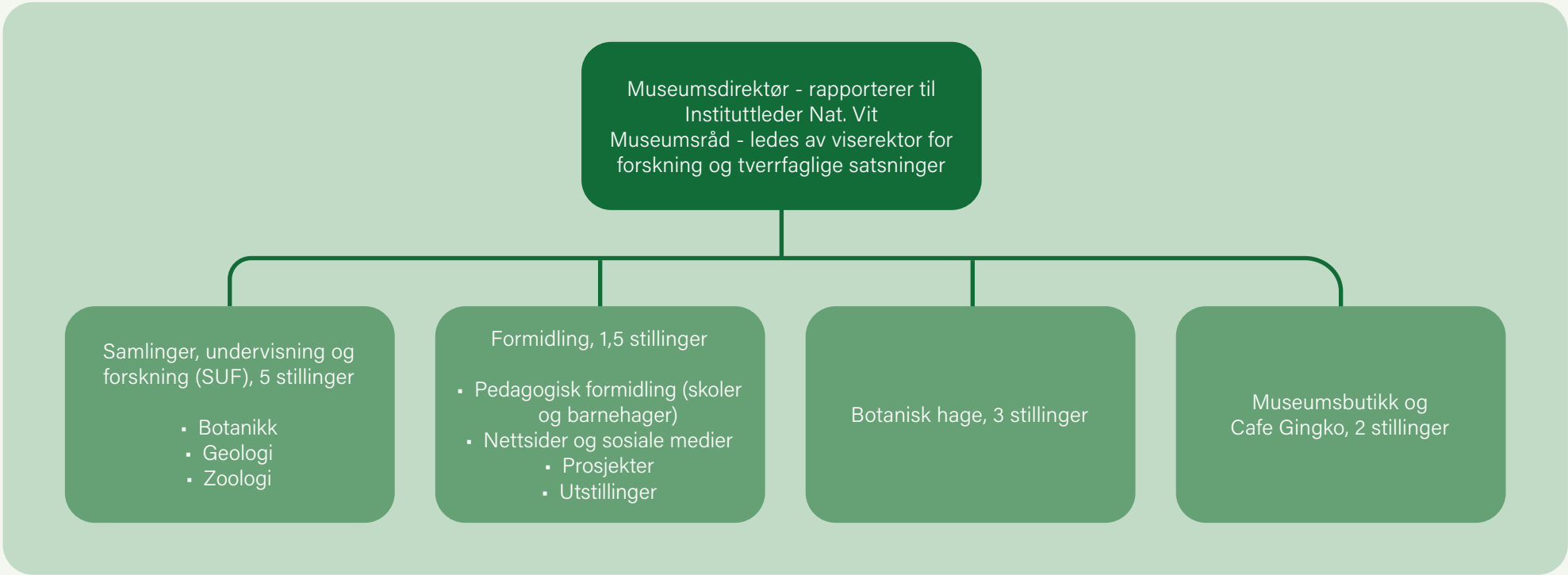

Intern organisering og drift

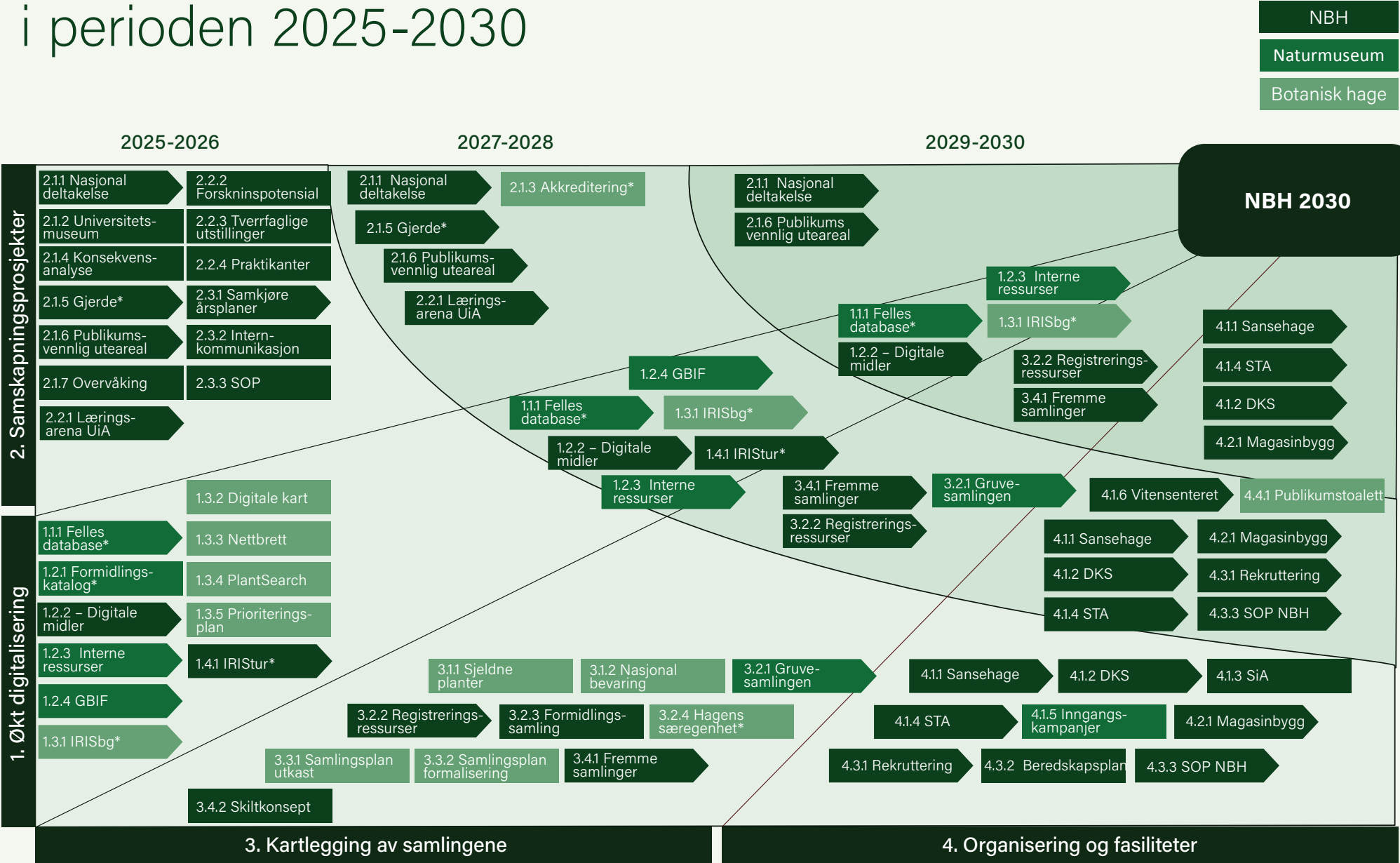
NBH har per i dag 12,5 faste stillinger fordelt på fire team. Hvert team har en koordinator som rapporterer til museumsdirektøren (se figur 03.01). Teamene har som mandat å fremme tverrfaglig samarbeid internt og med eksterne partnere. Dette gjenspeiles i prosjekter som ballastplanteutstillingen planlagt for 2025, et tverrfaglig prosjekt som kombinerer kompetanse fra både botanisk hage og formidling.

Handlingsplan 2025–2030

Handlingsplanen bygger på føringer fra våre tre hovedinteressenter (Agder fylkeskommune, Kristiansand kommune og Universitetet i Agder) og på kriterier for botaniske hager for plantebevaring, bærekraft og klimatiltak, som fastsatt av Botanic Gardens Conservation. Planen er delt i fire satsingsområder og beskriver tiltak som skal sikre at NBH oppfyller sitt samfunnsoppdrag (se overordnet veikart).

Overordnet veikart (tiltak) for NBH i perioden 2025-2030

Piler viser tiltak som går over tid. *Har avhengighet til andre tiltak

Publikumstilbud

Utstillinger

Naturmuseum og Botanisk hage tilbyr både en permanent utstilling og en skiftende temautstilling. NBH har også Kaktushuset – et utstillingsveksthus - og en utendørs bergartsutstilling med bergarter fra Agder. I Botanisk hage arrangeres det periodisk utendørs temautstillinger. Våre utstillinger består av både tilpassede innlånte/leide produksjoner, og egne, nyskapende utstillinger som er utviklet i sin helhet på NBH. Vi arbeider aktivt for at alle utstillinger er universelt utformet og tilgjengelig for alle.

Fra istid til nåtid

NBHs hovedutstilling «Fra istid til nåtid» tar deg med fra forrige mellomistid, gjennom siste istid, og fram til i dag, med særlig fokus på de siste 10 000 årene. Her vises norske dyr i naturtro omgivelser, samt mineraler og bergarter knyttet til de ulike tidsepokene. Utstillingen er fra tidlig 1990-tall og fornyes gradvis. I 2025 ble to montere fjernet og deler av utstillingen flyttet for å gi plass til den kommende Hvaldimir-utstillingen som åpner i 2026.

Hvaldimir

I 2026 åpner utstillingen om hvithvalen Hvaldimir. Hvaldimir ble funnet død 31.08.2024. Han ble obdusert og sendt til museet september 2024. I løpet av vinter 2024 og året 2025 ble Hvaldimir preparert og montert. Samtidig pågikk utstillingsarbeid og flere forskningsprosjekter. Utstillingen utvikles internt på NBH fra idé til ferdig konsept.

Fra museet i Bergen lånte museet avstøpning av et hvit neshorn. Neshornet var en sentral del av modulen som presenterte hvordan dyr har økologisk verdi.

Verdien av et liv

Temautstillingen Verdien av et liv åpnet våren 2025. Utstillingen er utviklet internt på NBH fra idé til ferdig konsept. Utstillingen lar deg utforske eget natursyn og utfordrer publikums tankesett og verdier. Utstillingen inneholder utstoppede og levende dyr, video og lyd, taktile og interaktive installasjoner.

Bergartutstilling

Bergartutstillingen er et fast innslag i Botanisk hage og viser bergarter samlet fra Agder. Flere steiner er skåret og polert for å synliggjøre indre strukturer. Hver stein er presentert med type bergart, hvilke mineraler den består av, funnsted og hvordan bergarten er dannet.

Kaktushuset

Kaktushuset er et utstillingsveksthus som rommer Norges største offentlige samling av kaktuser og andre sukkulenter – arter fra noen av verdens tørreste regioner. I 2024 ble et nytt bed med nakenfrøede planter etablert, dette ble videreutviklet i 2025. Bedet er etablert som en undervisningsressurs for UiA, spesielt rettet mot emner om evolusjonen hos landplanter.

Omvisning i kaktushuset. Ida viser barna "levende stein".

Ballastutstilling

I juni 2025 åpnet en midlertidig utendørsutstilling i Botanisk hage med ballastplanter - arter som har kommet til landet med ballast fra seilbåter. Plantene er samlet inn fra ulike steder i Agder, og utstillingen kombinerer artsinformasjon med bakgrunn om ballastfenomenet og skipsfartens betydning for Sørlandsbyene.

Kulturplantenes ville slektninger

Våren 2024 åpnet utstillingen Kulturplantenes ville slektninger, som er en utvidelse av UiO sin utstilling med samme tema. Utstillingen belyser sårbarheten i dagens matproduksjon, etter tusen år med foredling av kulturplanter og nyttevekster. Den løfter også frem hvordan vi kan ruste fremtidens matplanter mot sykdommer og klimaendringer ved å ta vare på og krysse inn deres ville slektninger. Utstillingen vises fram til høsten 2026.

Juletreutstilling

November 2025 åpnet en juletreutstilling utenfor hovedinngangen til Naturmuseet. Fem ulike bartrær som historisk har vært brukt som juletrær i Norge ble vist fram, og hvert tre ble presentert med informasjon om artens opprinnelse, kjennetegn, historiske og moderne bruksområder samt egnethet som juletre. Utstillingen er utviklet internt på NBH fra idé til ferdig konsept.

Arrangementer og aktiviteter

NBH har flere arrangementer, omvisninger og aktiviteter for publikum hele året, spesielt i skolens ferier og museets høysesong (20. juni – 20. august).

Sommerprogram

I høysesong arrangerer museet aktiviteter for barn hver tirsdag, torsdag og søndag, samt omvisninger for voksne i botanisk hage hver torsdag og søndag. Sommeren 2025 ble det holdt «Insektjakt» og «Sommerfuglverksted» for barn på museet. Totalt 138 barn og voksne deltok. I botanisk hage ble det holdt 15 omvisninger (værforbehold) med totalt 67 deltakere.

Insektsjakt er en populær aktivitet om sommeren.

Miljøuka

Hvert år bidrar NBH med flere aktiviteter under miljøuka i Kristiansand. I 2025 stilte vi med en omvisning for voksne «Plantebuk gjennom tidene», en workshop for voksne «Bli kjent med floraen» og undervisningsopplegget «Blomsterengen» hvor ti skoleklasser var med å etablere en blomstereng i botanisk hage. Totalt antall barn og voksne: 245.

Omvisning med Reidun Mork: Plantebuk gjennom tidene.

Spennende innslag under omvisning, Reidun tenner på sporer fra en kråkefotplante.

Omvisninger

I 2025 ble det holdt 7 ulike omvisninger i botanisk hage. Totalt 105 deltakere.

Ferier og helger

I 2025 holdt NBH 10 ulike arrangementer for barn i høstferie, påskeferie, vinterferie og helger. Totalt antall barn og voksne: 338.

Museet deltok på forskningstorget i Kristiansand med undertema "Trygghet i naturvitenskap".

Sørlandske lærerstevne 2025. Naturmuseet er representert sammen med de andre museene i Agder.

Forskningstorget

Årets tema under Forskningsdagene var «Trygghet». NBH deltok på Forskningstorget i Kristiansand med undertemaet «Trygghet i naturvitenskap», der vi viste fram planter og produkter utviklet med levende organismer. Presentasjonen satte biologisk produksjon i sammenheng med bærekraft og vitenskap.

Sørlandske lærerstevne

NBH deltok på stand med de andre museene i Agder under Sørlandske lærerstevne i Vrimlehallen på UiA, november 2025.

Fjellhagens dag. Publikum trosset vær og vind for å lytte til musikalsk innslag fra visesanger Elias Akselsen.

Fjellhagens dag

NBH drifter en fjellhage i Åseral kommune. Hvert år feirer vi fjellhagens dag siste helgen i juni. I år trosset over 100 personer været og møtte opp til musikalsk innslag fra visesangeren Elias Akselsen, kåseri av Malene Nygård etterfulgt av omvisning.

Forskerkonferanse

NBH bidrar hvert år på arrangementet til UiA «Forskerkonferanse for 5. klasse» som holdes i september og november. I år holdt vår geolog foredrag om Vulkaner. Foredrag ble holdt i fire ganger. Totalt deltok omkring 500 grunnskoleelever.

Tor Sigvald holder foredrag om Vulkaner for 5. klassinger på forskerkonferanse.

Halloween

24. oktober holdt museet arrangementet «Halloween på museet». Det var lageverksted for barn, skjelllettjakt, hodeskallequiz og to foredrag for voksne. På lageverksted for barn deltok over 100 barn. Det ble levert over 100 quiz-besvarelser. Foredragene var fullbooket (totalt 40 stk). Over 500 var innom kaféen og museet i løpet av dagen.

Malene og Tor Sigvald er klare for foredrag.

Anita er godt forberedt i kaféen før vi åpner dørene på Jul på Naturmuseet.

Naturmuseets natursti fornyes årlig.

Natursti

NBH har en utendørs natursti som fornyes årlig. Stien tilbyr to spørresett – ett for barn og ett for voksne – og kan gjennomføres digitalt via QR-kode eller med kart og avkrysningsark fra resepsjonen. Naturstien brukes aktivt av barnehager og skoler om våren, og av barnefamilier i sommersesongen. I 2025 ble den digitale versjonen fullført over 300 ganger, og mer enn 200 besvarelsesark ble delt ut; det reelle brukertallet er trolig betydelig høyere, siden stien ofte gjennomføres i par eller små grupper.

Jul på Naturmuseet

NBH arrangerte jul på museet 23.11.25 med utvidet åpningstid og aktiviteter for barn. Over 700 var innom museet og kaféen i løpet av dagen.

Digitalt tilbud

NBH har de siste årene styrket sin digitale satsning betydelig. I våre utstillinger og i botanisk hage benyttes nå QR-koder, touchskjermer, digitale spill, lyddusjer og videoer for å gi besøkende interaktive og tilgjengelige opplevelser.

I 2025 besluttet vi å utvikle digitale guidede turer i botanisk hage gjennom Garden Explorer/hageutforskeren, prosjektarbeidet igangsettes 2026. Parallelt er nettsiden kraftig videreutviklet, og inneholder en egen «Naturfakta»-side som kompletterer formidlingen og gjør kunnskap lett tilgjengelig også utenfor museumsbesøket.

Naturbloggen

NBH startet opp en blogg i 2019; naturbloggen.no. Her legges jevnlig ut aktuelle innlegg om zoologi, botanikk og geologi.

Virtuell tilgang til våre botaniske samlinger

Som et ledd i NBHs digitale satsning og mål om å gjøre de vitenskapelige samlingene tilgjengelige for allmennheten, arbeider vi med å utvikle en VR-applikasjon. Applikasjonen simulerer herbariet og vanlige arbeidsoppgaver relatert til den botaniske samlingen. Målet med applikasjonen er å også bringe de skjøre samlingene ut til folk og øke forståelsen av hva en botanisk samling er, hvorfor den er viktig og hvilke anvendelser den har.

Høsten 2024 og våren 2025 jobbet to multimediasstudenter fra UiA med applikasjonen som del av sin masteroppgave. Én av studentene ble senere ansatt på timelønn for å videreutvikle applikasjonen. Applikasjonen er planlagt ferdig våren 2026.

I det virtuelle herbariet kan du jobbe med samlingene.

Museumsbutikken og Café Ginkgo

Et besøk på NBH handler ikke bare om å se utstillinger, men om en samlet helhetsopplevelsen. Museumsbutikken og Café Ginkgo har en servicefunksjon, men er også en forlengelse av lærings- og besøksreisen der inntrykk kan fordøyes og nysgjerrighet videreføres. Derfor har vi de siste årene valgt å styrke både atmosfæren og det pedagogiske tilbudet gjennom oppgradering av lokalene og inngangspartiet, en tettere kobling mellom butikk og utstillinger, samt etablering av utstillingsvindu i kaféområdet.

Café Ginkgo i utvikling

Profilendring av museums kafé og butikken startet høsten 2024 og ble videreført i 2025. Kaféen fikk nytt navn, Café Ginkgo, med interiør som gjenspeilet navnet. Navnet Café Ginkgo er hentet fra ginkgotreet i Botanisk hage, også kalt tempeltreet. Det er et unikt eksemplar i området.

I 2025 mottok NBH Miljøfyrtårn-sertifisering – Norges mest brukte sertifikat for virksomheter som ønsker å dokumentere samfunnsansvar og forbedre sine miljøprestasjoner. Sertifiseringen omfatter også vår Café Ginkgo. Neste gang du bestiller hos oss, kan du være trygg på at vi jobber systematisk og kontinuerlig med bærekraft.

Museumsbutikken i 2021 før profilendring.

Museumsbutikken i 2025 etter profilendring.

Café Ginkgo har gjennomgått en betydelig oppgradering i 2025 og fremstår nå som et mer innbydende og helhetlig møtested. I 2025 er lokalene fornyet med nytt gulv, nye veggmotiver og smakfulle møbler. Samtidig har nytt utstyr forbedret driften.

Menyen er revidert for å møte publikums ønsker og øke salget, med flere vegetariske alternativer og forbedret barista utvalg.

Nytt fasadeskilt med navn på museet og Café Ginkgo ble satt opp i 2025.

I samarbeid med Botanisk hage benyttes planter og grønnsaker dyrket i plantekasser utenfor kafeen i serveringen.

I 2025 ble Café Ginkgo også registrert på Google Maps med bilder, åpningstider og annen relevant publikumsinformasjon.

Utstillingshjørnet til Café Ginkgo

Utstillingshjørne i Café Ginkgo ble etablert i 2023 og har blitt brukt til å vise frem studentarbeider og små temautstillinger. I 2025 inngår området som en modul i temautstillingen Verdien av et liv, med fokus på vitenskapelig verdi. Her vises blant annet den digitale utstillingen Critically Extant av kunstnergruppen Entangled Others, som består av KI-genererte simuleringer av kritisk truede arter basert på åpent tilgjengelig bildemateriale og biologiske data. Temaet legger opp til refleksjon og passer derfor godt i avslappede omgivelser, kombinert med kaffe og en liten matbit.

Skoler og barnehager

Skoler og barnehager er en viktig målgruppe for NBH. NBHholder gratis undervisningsopplegg og omvisninger for skoler og barnehager basert på læreplan og rammeplan. Undervisningsoppleggene og de ulike omvisningene ligger presentert på NBHs nettside og er tilpasset hver enkelt målgruppe: barnehage, småtrinn, mellomtrinn, ungdomstrinn og videregående skole. NBH har også hyppig besøk av elever fra voksenopplæring, hverdagslivstrening og SMI-skoler.

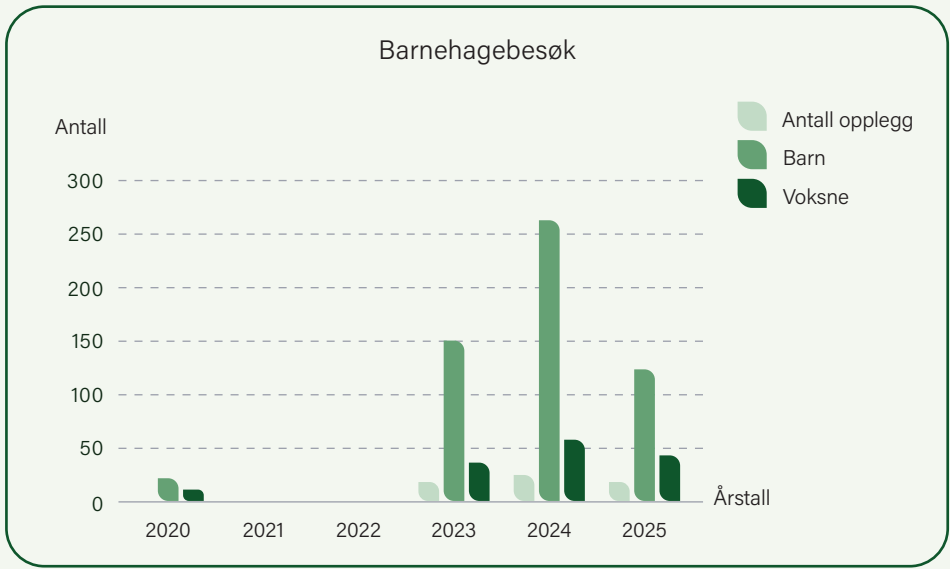
Barnehager

Barnehagebarn deltar på "Rester etter døde dyr".

NBHs tilbud for barnehager i 2025 bestod av fire ulike omvisninger og tre ulike undervisningsopplegg.

Totalt antall barnehagebarn som deltok på opplegg: 126.

Grunnskole

Omvisning i kaktushuset for grunnskoleelever.

NBHs tilbud for grunnskoleelever i 2025 bestod av fire ulike omvisninger og to ulike undervisningsopplegg.

Totalt antall besøkende elever: 470

Videregående skole

NBHs tilbud for videregående skole bestod av tre ulike omvisninger og tre ulike undervisningsopplegg.

Totalt antall videregående elever: 645

Videregående skole deltar på formidlingsopplegg om mikrogroent.

Vitenskapelige samlinger

NBH forvalter vitenskapelige samlinger av naturhistoriske objekter innen botanikk, geologi og zoologi. Samlingene består av objekter med tilhørende informasjon om blant annet hvor og når de ble samlet – det er denne informasjonen som gir materialet vitenskapelige verdi. Til sammen utgjør samlingene et tidsarkiv over naturen i Norge – særlig i Agder – og er derfor en viktig ressurs for å forstå mangfoldet i naturen og endringer over tid.

Forvaltningen skjer i tråd med NBHs samlingsplan. I 2025 signerte NBH også avtalen om UniMus:Natur, en felles nasjonal database for naturhistoriske museer, som vil styrke samordning, kvalitet og tilgang til norske naturhistoriske data.

Botanikk

Den botaniske samlingen omfatter tørkede karplanter, alger og moser (herbariet). Den botaniske hagen inngår også i den botaniske samlingen, men utgjør en levende samling og behandles derfor separat. Tidligere år har vært preget av et betydelig etterslep i registrering av pressede planter. I 2025 har vi derfor prioritert registreringsarbeid, og flere ansatte har vært involvert. Etter opprydning på fjernlager i 2025 ble flere kasser dubletter – ekstra eksemplarer av materiale som allerede finnes i samlingen – flyttet tilbake til museet. Dette materiale har blitt montert og registrert i et eget formidlingsregister for mulig bruk i utstillinger og formidlingsarbeid. En student ble engasjert på timekontakt for dette arbeidet.

Montering av hebariebelegg.

Innsamling av nytt plantemateriale til samlingene.

- **Karplanter:** 343 nye registreringer, totalt 85 246 objekter
- **Alger:** 11 nye registreringer, totalt 3770 objekter
- **Moser:** 0 nye registreringer, totalt 924 objekter

Geologi

NBH har seks forskjellige samlinger av geologisk materiale som inneholde mineraler, bergarter, gruveprøver, fossiler, og skjell fra kvartær, i tillegg til en fotosamling av geologiske lokaliteter.

I 2025 har vi startet å overføre mineralene fra skuffer og montre til nye standardiserte plastkasser. Plastkassene bidrar til at objektene tryggere kan stables i høyden og transporteres. Fremover vil vi fortsette å prioritere registrering av objekter i gruvesamlingen, her finnes det et ukjent antall prøver.

- **Mineralsamlingen:** 13 nye registreringer, totalt 4558 objekter
- **Bergartssamlingen:** totalt 1493 objekter
- **Fossilsamlingen:** totalt 392 objekter
- **Agdersamlingen:** totalt 2120 objekter
- **Gruvesamlingen:** 88 nye registreringer, totalt 323 objekter
- **Kvartærsamlingen:** 2 nye registreringer, totalt 1674 objekter

Oppbevaringsbokser til mineraler.

Zoologi

De zoologiske samlingene består hovedsakelig av landlevende virveldyr, inkluderer utstoppede pattedyr og fugl, skinn, kranier, skjeletter og fugleegg.

NBH samler inn og mottar fallvilt fra publikum og forvaltning. I 2025 mottok vi 17 fallvilt som ble ført i innkostjournalen og frosset ned for senere bearbeiding. Vi har ikke egen taksidermist eller preparant, og ingen fallvilt fra fryselageret ble preparert eksternt i løpet av året. Ni objekter fra den eldre delen av eggsamlingen ble formelt registrert. Det gjenstår fortsatt 1088 objekter i innkostjournalen som ikke er registrert i samlingene.

I 2025 ble også loftet over våtlabben og snekkerverkstedet ryddet opp. Her ble det funnet 21 gevirer hvorav noen stammer tilbake fra museets tidligste år. Gevirene ble rengjort, frysebehandlet og plassert i det tidligere preparantverkstedet, med unntak av to som krevde mer omfattende rensing.

Beverkranier

- **Vitenskapelig zoologisk materiale:** totalt 3552 objekter
- **Egg:** 9 nye registreringer, totalt 1273 objekter
- **Zoologiske montasjer:** totalt 1132 objekter
- **Reptiler og amfibier:** totalt 1562 objekter

Magasinforhold

Museet mangler i dag forsvarlige magasiner for de vitenskapelige samlingene. Bygningen som huser samlingene er kondemnert, og vi avventer fortsatt en beslutning om hvor og når nytt magasinbygg skal etableres. I mellomtiden fører plassmangel i den geologiske og zoologiske samlingen til at deler av materialet må oppbevares midlertidig i andre rom, slik som preparantverksted og tidligere kontorer. Tilstanden i magasinet for den botaniske samlingen er litt bedre, men miljøforholdene er fortsatt ikke tilfredsstillende og oppbevaringskapasiteten har snart nådd maks.

Skadedyr utgjør også en vedvarende utfordring på grunn av bygningsmessige forhold og manglende sikringstiltak slik som overtrykk eller O2-anlegg. Derfor har vi konstant overvåkning og må jevnlig utfører tiltak som følge av skadedyrangrep. Angrep håndteres blant annet ved frysing av angrepne og nærstående preparater, noe som over tid kan påvirke materialets tilstand.

Ustoppede dyr midlertidig plassert i preparantverksted.

Tilgjengelighet

De siste årene har vi prioritert å gjøre samlingene mer tilgjengelige for forskning, forvaltning og offentlighet. En stor del av materialet er allerede åpent tilgjengelig gjennom nasjonale og internasjonale dataportaler og infrastrukturer (Artskart og GBIF) og via søkeportal på vår nettside. Videre tilgjengeliggjøring forutsetter digitalisering av dokumentasjonen til alle objektene, og registrering i databasen vil fortsette å være et hovedfokus fremover.

Registrering av materiale til samlingene.

Forskning, utdanning og undervisning

De vitenskapelige samlingene danner grunnlaget for forskning, utdanning og undervisning ved NBH. Gjennom forskningsprosjekter, studentopplæring og aktiv forskningsformidling bidrar vi til kunnskapsbasert naturforvaltning og økt samfunnsengasjement for naturmangfold.

Feltarbeid på slettsnokprosjekt. Beate måler en slettsnok.

Leting etter relevante objekter for slangesoppstudie. Foto: Simon Kärvern

Pågående forskningsprosjekter

NBH driver anvendt og grunnleggende forskning på naturmangfold som kan brukes som kunnskapsgrunnlag for vern av arter og bærekraftig forvaltning.

Forskningen kombinerer tradisjonelle naturhistoriske metoder og -samlinger med moderne teknologi som genetiske analyser, bioinformatikk, GPS-sporing og kameraovervåking. Pågående prosjekter omfatter blant annet studier av hva krypdyr spiser og hvilke sykdommer de har, hvordan pattedyr beveger seg, samt slektskap og variasjon mellom plantearter. I 2025 har NBH vært involvert i 12 artikler publisert i norske og internasjonale tidsskrifter (se vedlegg).

Dhole fanget på viltkamera i Indonesia.

Feltarbeid i Afrika. Gps festes på leopard. Foto: Rasmus Worsøe Havmøller

Kamerafelle settes ut i felt.

Utdanning

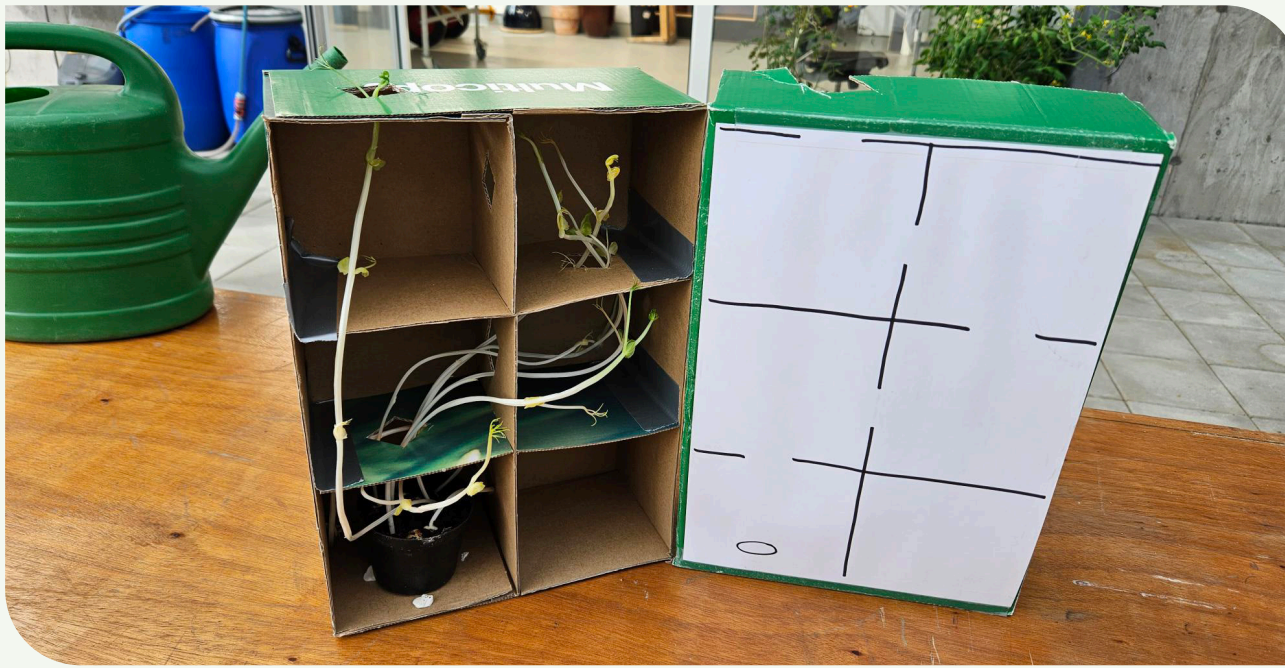
Fagfolk ved NBH tilrettelegger for og veileder studentoppgaver innen biologi ved UiA. I 2025 har dette omfattet åtte bachelor-, en master- og to internshipstudenter. Oppgavene er tett knyttet til de vitenskapelige samlingene, og målet er at arbeidet skal munne ut i vitenskapelige publikasjoner med studentene som aktive medforfattere.

Disseksjon for å undersøke mageinnhold hos slanger.

Bieorikide.

Spiringsboksen brukes for å vise hvordan planter vokser mot lyset.

Undervisning

NBH bidrar også i undervisning på UiA etter forespørsel. I 2025 har fagfolk undervist i botanikk og andre grunnfag i biologi. En ansatt har også vært med å utvikle emner og produsere undervisningsmateriell til den digitale årsenheten i biologi, et nytt studietilbud ved UiA. De vitenskapelige samlingene har stort verdi i undervisning, og den botaniske hagen har blitt brukt som læringsarena og demonstrasjon av plantemangfold.

Vi har også gjennomført et tverrfaglig opplegg sammen med barnehagelærerutdanningen, Fra jord til bord, som kombinerer innføring i grunnleggende plante- og dyrkningskunnskap med enkle og engasjerende læringsaktiviteter for småbarn.

Studentene lærer og så og prikke.

Feltundervisning i botanikk på Mallorca.

Vrimlehallen

For å synliggjøre NBH og våre studenttilbud – slik som gratis inngang og studentpriser i kaféen - har vi fire utstillingsmontere i Vrimlehallen på campus. Tre monterer viser vitenskapelige samlingsobjekter som representerer våre fagområder, mens én monter brukes til skiftende pop-up-utstillinger.

Montrere representerer museets tre fagområder.

I 2025 presenterte vi tre ulike pop-up utstillinger:

- **Det dufter av jul** – plantedufter knyttet til julehøytiden
- **Møt Hvaldimir** – informasjon om Hvaldimir og den kommende utstillingen
- **Miljø-DNA på bevergnag** – bruk av miljø-DNA for å kartlegge beverarters utbredelse

Pop-up i Vrimlehallen: "Møt Hvaldimir"

BIOMANG

NBH har en representant og flere faglige bidragsyttere i arbeidsgruppen BIOMANG ved universitetet. Her diskuteres og iverksettes tiltak for å bevare og fremme biologisk mangfold på campus. Tiltakene er tilpasset urbane områder, og flere er direkte overførbare til private hager og nærområder. Kunnskap om konkrete tiltak bidra til økt samfunnsengasjement for naturmangfold.

Botanisk hage

En botanisk hage er ikke en vanlig park eller hage, men en levende museumsutstilling. Plantene som vokser her, er en del av de vitenskapelige samlingene til NBH.

Alle plantene i botanisk hage har en kjent og dokumentert opprinnelse. Det betyr at vi vet akkurat hvor i verden planten kommer fra, når den kom til NBH, og hvordan den kom hit. Noen planter er hentet ute i norsk natur, mens andre er dyrket frem fra frø fra andre botaniske hager rundt om i verden.

Vi er medlem av det nasjonale, europeiske og internasjonale nettverket for botaniske hager. Alle medlemmene holder dokumenterte, levende plantesamlinger til bruk innen forskning, bevaring, utdanning og formidling. Vi utgjør en av seks botaniske hager i Norge.

Innsamling av frø til den botaniske hagen. Ville frø samles inn fra både natur- og urbane områder, slik som nonsblom på Bygdøy i Oslo.

Den levende samlingen

Plantene i den levende samlingen er organisert under forskjellige tema- og delsamlinger. I hagen finner du blant annet den historiske og den moderne rosehagen, Sørlandsrosehage, Tusenårshage, Klosterhagen, bregnesamlingen, georginer, peoner, Bartrearboretet, staudesamlingen og ulike temahager.

Fem av disse samlingene er klonarkiv – samlinger av planter som bevarer levende for fremtiden på grunn av plantenes spesielle genetiske materiale. Klonarkivene omfatter hovedsakelig pryddplanter, og forvaltning av dem skjer i samarbeid med Norsk genressurscenteret og NIBIO Landvik.

Klosterhagen er et klonarkiv med bevaringsverdige planter fra gamle klosterlokalteter.

Dammen desember 2025.

Nymfesjøen

Dammen i det historiske anlegget er totalrenovert i 2025. Den tidligere damduken var lekk, og vanddybden var ikke i tråd med gjeldende sikkerhetskrav (uten gjerde). Med ny betongbunn og redusert dybde er både vannlekkasje og drukningsfare utbedret.

Den nye dammen gir også bedre rammer for formidling og biologisk mangfold på campus. Området utvikles som en læringsarena som inviterer til opplevelser og utforskning. Den nye plantesamlingen, Nymfesjøen, vil vise planter fra Norge og andre land knyttet til eventyr, sagn og folketro. Målet med samlingen er å formidle immateriell kulturarv knyttet til plantebruk og -tro, samtidig som området skal være en inkluderende møteplass på tvers av kulturer og aldersgrupper. Ferdigstilling og omvisninger for publikum kommer i 2026.

Dammen etter nyetableringen. Foto: Bjarne Svendsen

Digitalisering

Dokumentasjonen til den levende samlingen oppbevares delvis analogt og delvis digitalt i databasen IrisBG. For å få bedre oversikt og gjøre samlingen mer tilgjengelig for forskning, bevaring og offentlighet har vi startet et større arbeid med å digitalisere både nåværende og historiske panteregistre fra vår botaniske hage. I 2025 har flere ansatte bidratt i dette arbeidet og 195 nye aksesjoner (tilsvarende objekter) er blitt registrert i den digitale databasen. Det totale antallet aksesjoner som er registrert digitalt er dermed 1245.

Levende aksesjoner opprettholdes så lenge plantene er i god tilstand, men fjernes dersom de dør eller rammes av sykdom eller skadedyr som ikke kan håndteres forsvarlig. For å holde registrene oppdatert har gartnerne gått til innkjøp av nettbrett, slik at endringer i plantenes status kan gjøres direkte i databasen under arbeid ute i hagen.

I 2025 startet det omfattende arbeidet med å registrere og oppdatere status på plantene i kaktushuset.

Utfordringer og løsninger

Glasshuset

I 2022 ble det bygd et nytt drivhus (Glasshuset) for overvintring av varmekjære planter samt dyrking og formering under kontrollerte forhold. Siden ferdigstilling har vi hatt store problemer med styring av luftelukene og kondens grunnet byggets fysiske plassering, mangel på fuktsperre, sprekker i hellelagt gulv og dårlig isolering. Vi har fått kontroll på luftelukene, men planlegger å helstøpe nytt betonggulv og bytte en av dørene i bygget for å løse utfordringen med kondens.

Planteskolen

Planteskolen er stedet hvor plantene dyrkes og utvikles før de skal plasseres ut i den botaniske hagen. I planteskolen får plantene stell, de blir beskåret og fulgt opp slik at de blir robuste og sunne planter bedre tilpasset miljøet de senere skal vokse i.

Planteskolen har vært preget av begrenset plass og perioder med flom, noe som har gjort driften krevende. I 2025 har vi derfor videreutviklet området. Planteskolen er hevet for å redusere flomfare, og utvidet med permanente flettverksgjerder og porter. Det er også lagt til rette for et automatisk vanningsanlegg. Rør og styringssystem for anlegget ble installert i 2025, med tilkobling planlagt i 2026.

Overflatevann

I perioder med mye nedbør eller snøsmelting oppstår det oversvømmelser i deler av botanisk hage, særlig i Klosterhagen og nærliggende stinett. Dette skyldes blant annet overflatevann som renner inn fra tilgrensende skog. Stående vann skaper ugunstige vekstforhold for plantene, og flere har gått tapt som følge av dette.

Det er tidligere gravd en grøft og etablert flere overflatekummer for å bedre avrenningen. Tiltakene har redusert problemet, men det oppstår fortsatt perioder med mye stående vann. For å håndtere overflatevannet bedre ønsker vi å grave en ny grøft langs sykkelveien ved eiendomsgrensen. Dette vil lede bort mer av tilsiget fra skogen og bedre dreneringen i hagen.

Nabovarsel

I botanisk hage opplever vi jevnlig aktiviteter som ikke er forenelig med bevaring av vitenskapelige plantesamlinger, som sykling, ballspill, jogging i store grupper, klatring i trær, plukking av planter og frø, samt parkering i samlingsområdet. Dette skaper også HMS-utfordringer, blant annet ved høy fart på syklist i områder der ansatte arbeider og besøkende ferdes.

Utfordringen er kompleks, men vi tror den bunner i at mange besøkende oppfatter den botaniske hagen som et vanlig park- eller grøntanlegg, og ikke en levende museumsutstilling. I tillegg mangler området tydelige fysiske avgrensninger, noe som kan gjøre det uklart hvor de skiltede trivselsreglene gjelder.

I 2025 startet vi derfor et samarbeid, Nabovarsel, med forskningsgruppen Talk Nature for å utvikle nye og mer engasjerende måter å kommunisere hagens rolle og regler på. Målet er å øke forståelsen for hvordan publikum kan bidra til å ta vare på plantesamlingene og hagens kvaliteter. Forskningsprosjektet gjennomføres i 2026. Samtidig vil vi utrede muligheter for tydeligere avgrensning av den botaniske hagen.

Utdanning

Lærlinger

NBH er en godkjent lærebedrift i gartner- og anleggsgartnerfaget og bidrar til å utdanne fremtidige fagarbeider. Fagopplæringen styrker både fagmiljøet og kompetansen internt.

I september 2023 fikk botanisk hage sin andre gartnerlærling. Lærlingen fullførte sin utdanning med fagprøve i juni 2025. Nå er vi i gang med å ansette en ny lærling som skal begynne læretiden sensommer 2026.

Sesonghjelper og praktikanter

Sesonghjelperne har gjort en god innsats i inneværende år, og er en viktig ressurs. Dette gjenspeiles i tilbakemeldinger og ros fra våre gjester. Mange av sesonghjelperne søker seg tilbake år etter år, noe som er arbeidsbesparende når de allerede vet hva de skal gjøre og hvilken standard vi ønsker å holde. Vi får også mange forespørsler fra forskjellige skoler, institusjoner og privatpersoner om praksisplass i den botaniske hagen. I 2025 hadde vi inne en paraktikant.

Markedsføring og kommunikasjon

Markedsføring

NBH jobber aktivt for å nå bredt ut både digitalt og fysisk. Vi markedsfører oss målrettet mot ulike publikumsgrupper gjennom en kombinasjon av trykte og digitale kanaler – lokale turist- og informasjonskanaler, region- og tema-magasin, studie- og studentkanaler, samt egen nettside og sosiale medier – for å sikre god synlighet i hele regionen.

Nettside

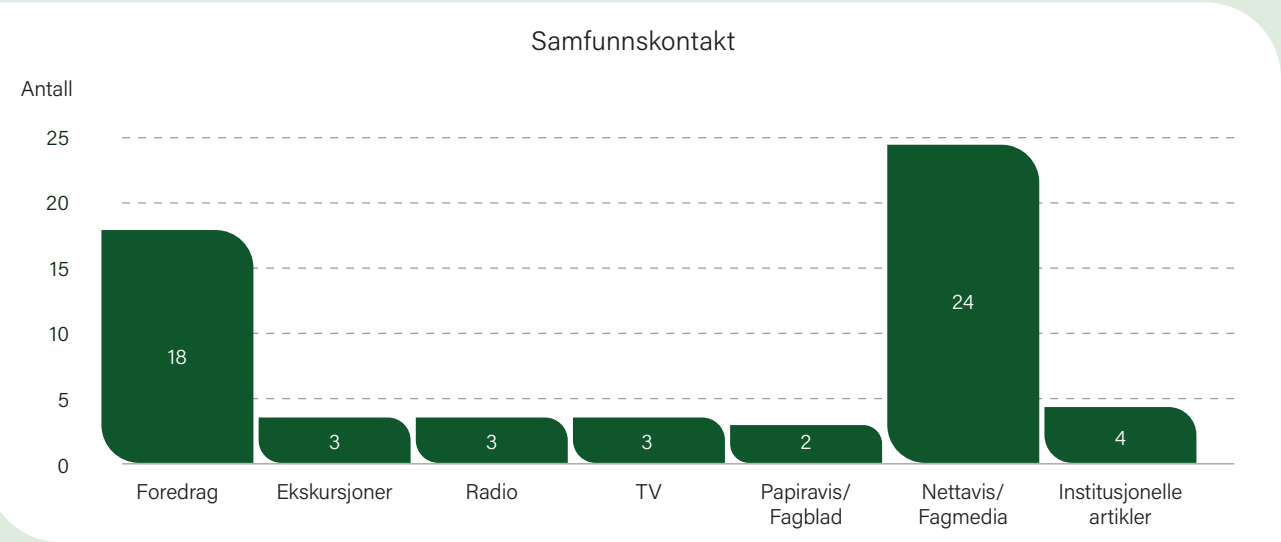
NBH lanserte ny nettside i april 2024 som ledd i den digitale satsningen. I 2025 viste trafikken en kraftig økning i besøk, sidevisninger og antall unike brukere.

NBH som formidlingsarena og kunnskapsressurs

NBH er en formidlingsarena og kunnskapsressurs i regionen. Våre fagfolk er aktive stemmer i regionale og nasjonale medier, og bidrar til å synliggjøre Agder som en region med sterk og relevant naturfaglig kompetanse.

I 2025 har fem ansatte bidratt med 18 foredrag, 3 ekskursjoner og over 30 medieoppslag som har gjort naturkunnskap tilgjengelig for innbyggere, frivillige organisasjoner og skoler. Ved å bringe forskningen fra fagmiljøene og ut i samfunnet styrker vi natur- og miljøforståelsen i befolkningen og legger grunnlaget for forskningsbasert debatt og beslutningstaking.

Sosiale medier

NBH er aktiv på sosiale medier med en trofast følgerskare, du finner NBH på Facebook, Instagram, TikTok og YouTube.

Youtube: @naturmuseumogbotaniskhage-uia
TikTok: @nbh_uia
Facebook: naturmuseum
Instagram: naturmuseumogbothage

Helse, miljø, sikkerhet og beredskap

NBH har hatt stort fokus på arbeidsmiljøet etter at institusjonen ble en del av UiA. Hvert tredje år gjennomfører NBH Arbeidsmiljø- og arbeidsklimaundersøkelser (ARK). ARK er en forskningsbasert spørreundersøkelse for ansatte ved norske universiteter og høyskoler, lansert i 2013, som kartlegger det psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøet for å forbedre trivsel, samarbeid og forebygge trakassering. Resultatene fra ARK i 2025 var gode, men undersøkelsen viste også at NBH kunne forbedre intern kommunikasjon på tvers av team og øke de ansattes muligheter for faglig utvikling. Vi har utarbeidet en ny handlingsplan, og betydelige forbedringer er allerede registrert. Sykefraværet var under 4 % i 2025, og under 2 % var jobbrelatert.

I 2025 ble stoffkartoteket ved UiA oppgradert: Eco-Online ble erstattet av Workplace Safety. Dette innebærer at alle kjemikalier registrert ved NBH må overføres til det nye systemet. Den nye databasen er nå oppdatert for omtrent 80 % av kjemikaliene. NBH har en egen kjemikaliekoordinator med ansvar for oppfølging, og som gir råd til ansatte og NBHs direktør om nødvendige tiltak. Kjemikaliekoordinatoren er tilknyttet kjemikaliegruppa ved Fakultet for teknologi og realfag (TekReal), noe som legger til rette for erfaringsutveksling og samhandling på tvers av fagmiljøene.

Deltakelse på beredskapsøvelse ved Naturhistorisk museum i Oslo. Vi øver på å redde botaniske samlinger fra vannskader.

NBH har også startet risiko- og sårbarhetsanalyser for alle rom hvor det benyttes kjemikalier. Som en del av et toppstyrt initiativ fra TekReal begynte NBH i 2025 arbeidet med revisjon av regelverk og rollefordeling for laboratorier og verksteder. Hovedmålet med disse tiltakene er å sikre at laboratorie- og verkstedsarbeid ved TekReal utføres trygt for mennesker, miljø og eiendom ved å:

- Oppbevare kjemikalier, gasser og biologiske stoffer forsvarlig
- Gi ansatte og studenter nødvendig opplæring før risikofyllt arbeid
- Gjøre dem kjent med risikoen og hvordan de skal handle ved uhell

Eiendom, infrastruktur og ressurser

NBH eies av UiA, mens bygninger og infrastruktur eies av Statsbygg. Tomten til botanisk hage har tre eiere: Statsbygg, Stiftelsen Gimle Gård og Kristiansand kommune. Dette gjør at utvikling av prosjekter, enten forskningsprosjekter eller knyttet til ny infrastruktur, krever tett koordinering og gode diplomatiske ferdigheter. NBH arbeider derfor aktivt med samarbeid og relasjonsbygging med alle partnere.

Våren 2025 lanserte vi en ny femårsstrategi og handlingsplan som tydeliggjør prioriteringer, styrker tverrfaglig samarbeid og legger vekt på effektiv organisering, bruk og utvikling av fasiliteter. Kjernen i et museum er ikke utstillingene – det er bare toppen av isfjellet. Museets sjel ligger i samlingsbygget. Her oppbevarer vi tusenvis av prøver og gjenstander med stor vitenskapelig verdi -- mye av materialet er så unikt at det ikke kan vises i utstillingene.

Dessverre har NBHs vitenskapelige samlinger innen geologi, zoologi og botanikk lenge vært plassert under prekære forhold. Bygningen er kondemnert grunnet gammel og dårlig sementkvalitet, noe som medfører uregulerbar temperatur og fuktighet, samt problem med skadedyr. Slike miljøforhold svekker integriteten til materialet som oppbevares her.

Det viktigste gjennombruddet i 2025 er fremdriften mot et nytt magasinbygg. Høsten 2024 fikk omsider NBH igangsatt dialog med UiAs Eiendomsavdeling, Statsbygg og Riksantikvaren, og i desember 2025 ga UiA og Statsbygg klarsignal til å starte en mulighetsstudie. En endelig beslutning forventes i 2026. Dette prosjektet er avgjørende for å sikre moderne og trygge lagringsforhold for våre vitenskapelige samlinger.

Mangel på plass og vegger som ikke er hermetisk tette skaper ustabile temperatur- og fuktforhold for samlingene våre.

Eksempler på skader og sprekk i betongen

Kurs, seminarer og konferanser

To av målene i NBHs handlingsplan 2025–2030 er å utvikle og forbedre samskappingsprosjekter, i tillegg til å styrke NBHs posisjon regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Handlingsplan oppfordrer derfor alle ansatte til å delta i relevante fora, nettverk og forskningsmiljøer. En oversikt over arenaene NBH deltok på i 2025 finnes i vedlegg 13.4.

Malene og Raul deltok på FORTHEM-workshopen ved Metochi-klosteret på Lesvos, Hellas. Oktober 2025.

Vedlegg

- 13.1. Publikasjoner
- 13.2. Foredrag og opplysningsvirksomhet
- 13.3. Mediebidrag
- 13.4. Fagmøter, konferanser og seminarer
- 13.5. Statistikk – skoler og barnehager

ÅRSREKNESKAP 2025

Alle beløp i 1000 kroner

Inntekter

Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater	-9 135	-9 135
Andre tilskudd og inntekter	-700	-1 438
Egeninnsats, bevilgning KD	-4 073	-4 181

Kostnader

Investeringer	532	401
Lønn og sosiale kostnader	11 114	11 471
Ufordelte kostnader (som husleie, energi, avskrivninger)	0	0
Andre driftskostnader	2 262	1 969
	13908	13 841

Resultat 2025	0	-913

Årsregnskapet viser et mindreforbruk på 913 000 kr.

BALANSE

- Interne prosjekter
- Eksterne prosjekter

IB 2025	Resultat	UB 2025
1179	700	1879
68	213	281
1247	913	2 160